

Valtuutettu Aleksi Suron ym. valtuutettujen aloite toisen asteen opintojen maksuttomuudesta

Kaupunginvaltuusto 22.04.2024 § 35
479/12.00.00/2024

Valtuutettu Aleksi Suro jätti seuraavan aloitteen:

Orpon hallitus päätti viime viikon kehysriihessä useista merkittävistä suomalaisen hyvinvointivaltion heikennyksistä. Erityisen haitallinen leikkaus on koulutuksen järjestäjäkin koskettava päätös rajoittaa toisen asteen opiskelijoiden maksuttomia oppimateriaaleja ja ylioppilastutkimaksuja sen vuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta.

Maan hallitus päätti siis toisin sanoen romuttaa maksuttoman ja yhdenvertaisen mahdollisuuden suorittaa toisen asteen koulutus. Toimenpiteellä tavoitellaan vain noin 12 miljoonan euron vuosittaista säästöä valtakunnallisesti, mutta toteutuessaan se lisää nuorten ja perheiden eriarvoisuutta. Vuoden 2022 Lukiolaisbarometrin mukaan maksuttomien oppimateriaalien tarjoaminen on lisännyt lukiokoulutukseen hakeutumista erityisesti niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden vanhemmista kumpikaan ei ole korkeakoulutettu, vähintään toinen vanhemmista on työtön tai joiden äidinkieli ei ole suomi. Toiseen asteen tutkinnon suorittamisella on myös selvä vaikutus myöhempään sijoittumiseen työmarkkinoilla. Hallituksen esitys kohdistuu siis nimenomaisesti jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin nuoriin ja perheisiin lisäten eriarvoisuutta kaikkialla Suomessa. Päätetyllä koulutusleikkauksella saavutettiin vain minimaalista julkisen talouden säästöä ja se lisäisi nuorten eriarvoisuutta sekä kaventaisi vähintään osan nuorista tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Lisäksi säästötoimi on Raision näkökulmasta toteuttamiskelvoton. Esimerkiksi oppikirjojen, erilaisten opetusvälineiden ja tietokoneiden kerääminen pois opiskelijoilta sekä e-kirjalisenssien katkaiseminen kesken kolmatta opiskeluvuotta ja toisen asteen päättäviä loppurutistuksia on sekä arkijärjen vastaista että erittäin haastavaa toteuttaa. Se myös lisäisi jo entisestään kuormittuneen opetushenkilöstön työkuormaa. Pahimmassa tapauksessa oppimateriaalien maksullisuudella olisi myös vaikutusta opinnoissa menestymiseen ja tutkinnon valmistumiseen aikataulussa. Myös siihen mennessä suoritettujen toisen asteen maksuttomat opinnot osin vesittyisivät, kun tuttuja opetusvälineitä ja oppimateriaaleja ei olisi käytettävissä enää oppinäytetöissä, harjoitteluissa tai ylioppilaskirjoituksiin valmistautuessa. Vaihtoehtoisesti lukuisten pienten laskujen ym. maksujen laskuttaminen nuorilta opiskelijoilta aiheuttaa lisää hallintotaakkaa sekä kuluja kunnille. Raision osalta tällä sopeutustoimella saavutettu säästö olisi kokonaisuudessaan laskelmiemme mukaan noin 50 000 € (VM:n arvioima säästö 214,5 €/opiskelija/vuosi * valmistuneet 2023).

Tavoiteltujen säästöjen toteuttamista Raisiossa mutkistaa myös se, että Raseko on kuuden eri kunnan omistama koulutuskuntayhtymä, joka tarjoaa ammatillisia perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja. Tästä syystä myös yhdenvertaisuus eri kunnissa asuvien opiskelijoiden välillä on jatkossakin varmistettava.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:

- 1) Raisiossa edunvalvonnan tavoitteeksi asetetaan valtioon vaikuttaminen, jotta päätetty koulutusleikkaus perutaan asian jatkovalmistelussa yllä mainituilla perusteilla
ja
- 2) Raisio päättää selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkailleen kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksen.

Raisiossa 22.4.2024

SDP:n valtuustoryhmä, Vihreiden valtuustoryhmä, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä + muut

Aleksi Suro	Jarmo Rosama
Kimmo Kosonen	Anneli Kivijärvi
Annika Ollila	Ari Korhonen
Niina Äikäs	Niko Dahgren
Juha Hellstén	Janne Laulumaa
Emma Lindqvist	Juha Jormanainen
Eveliina Tyyskänen	Aarre Lehtonen
Jani Suominen	Jonna Mero
Saila Rintee	Niko Toivonen
Ella Mylly	Helinä Aaltonen
Jari Pulkkinen	Aija Salerto
Veli-Matti Salminen	

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.